

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA AİLE KATILIMI ÇALIŞMALARI: DENİZLİ İLİ ÖRNEĞİ

*Hülya Gülay OGELMAN**

Öz

Araştırmanın amacı, Denizli ilindeki okul öncesi eğitim kurumlarında aile katılımı çalışmalarının incelenmesidir. Çalışmada, Denizli ilinin merkezindeki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan 25 kadın öğretmen katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Aile Katılımı Çalışmaları Formu" kullanılmıştır. Sonuçlara bakıldığında, soru formunda yer alan 32 aile katılımı çalışmasının büyük bir bölümünün (ebeveyn köşesi, afişler, eğitim panosu, haberleşme panosu, broşürler, kitapçıklar, dergi-gazeteler, haber mektupları, yazışmalar, fotoğraflar, telefon-internet görüşmeleri, video-teyp kayıtları, konferanslar, ev ziyaretleri, makale kutusu, dilek-öneri kutusu, anne-baba kütüphaneleri, ailelerin sınıf dışı etkinliklere katılımı, günlükler, anne-babaların yönetim ve karar verme süreçlerine katılımı, grup toplantısı) gerçekleştirilmediği, 11 çalışmanın (anne-baba ile ilk görüşme, tanışma toplantısı, ebeveyn toplantısı, bireysel görüşmeler, gelişim raporları, toplu dosyalar, sınıf içi eğitimlere katılma, özel günlerde anne-babayı okula davet etme, eve etkinlik gönderme, yılsonu sergisi) gerçekleştirildiği görülmektedir. 11 çalışmadan 4'ü tüm öğretmenler tarafından gerçekleştirilirken, 7 aile katılımı çalışmasını gerçekleştirilmeyen öğretmenler de bulunmaktadır. Yirmi iki aile katılımı çalışmasının, gerçekleştirilememe nedenlerine bakıldığında en sık alan, zaman ve imkan yetersizlikleri nedeniyle yapılamadıkları görülmektedir. Ev ziyaretleri, öğretmenlerin gerçekleştirmekte en çok zorlandıkları aile katılımı çalışmalarında da ilk sırada yer almaktadır. Öğretmenler için gerçekleştirilmesi en rahat/kolay aile katılımı çalışması ise bireysel görüşmelerdir.

Anahtar Kelimeler: Aile katılımı, okul öncesi eğitim, anne-baba-çocuk.

* Doç.Dr. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, hulya.gulay@gmail.com

FAMILY INVOLVEMENT ACTIVITIES AT PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS: CASE OF DENİZLİ PROVINCE

Abstract

The purpose of this study is to investigate family involvement activities at preschool educational institutions in province of Denizli. 25 female teachers working at preschool educational institutions under Ministry of National Education in city centre of Denizli were included in the study. The results revealed that while a great majority of 32 family involvement activities included in the questionnaire (parents' corner, posters, education board, communication board, brochures, booklets, periodicals-newspapers, newsletters, correspondences, photographs, phone/ internet calls, video/tape records, conferences, home visits, article box, request box, parents' libraries, family involvement to non-classroom activities, diaries, family involvement into management and decision-making process, group meeting) weren't performed, 11 activities were implemented. While 4 of 11 activities were performed by all teachers, there were teachers who didn't perform 7 family involvement activities (parents' meetings, individual interview, development reports, collective files, involvement to classroom activities, invitation of parents to the school in special occasions, activities held at home). Considering the reasons why twenty two family involvement activities were not performed; lack of space, time and possibilities was the most frequent reason. Home visits took place on the top among family involvement activities the teachers had difficulties at most. The individual interviews were among activities conducted by the teachers in the easiest/ comfortable way.

Keywords: Family involvement, preschool education, mother-father-child.

1. GİRİŞ

Aile katılımı, okul öncesi eğitimin başarısının arttırılmasında önemli noktalardan biridir (Aktaş Arnas, 2011). Anne-baba, çocuğun ilk öğretmeni olmakta ve ilk sosyal ortamı sağlamaktadırlar. Okul öncesi eğitimle de çocuk ilk kez formal eğitim sürecine katılmış olacaktır. Ev ve okul arasında olumlu yönde bağlantı kurulmuş ise çocukların gelişimleri de olumlu yönde etkilenecektir. Çocuğun eğitiminde ailenin rolünü doğru değerlendirebilen eğitimciler, aile-okul işbirliğini iyi bir biçimde sağlayabileceklerdir (Tezel Şahin ve Özyürek, 2011). Aile katılımı,

anne babaların ve ailenin diğer üyelerinin çocukların eğitimi ve gelişimlerine katkıda bulunmaları için erken çocukluk eğitimi programına katıldıkları bir süreçtir (Tezel Şahin ve Ünver, 2005).

Aile katılımı çalışmalarının, aileler, çocuklar ve dolaylı olarak da okul öncesi eğitimin niteliği üzerinde önemli katkıları vardır. Aile katılımı çalışmaları sayesinde çocukların zekâ gelişimi başta olmak üzere duygusal ve sosyal gelişimlerinde ilerlemelerin kaydedildiği gözlemlenmiştir (Çağdaş, & Seçer, 2010). Aile katılımı ile çocukların okula karşı olumlu algı geliştirdikleri, okul ortamında kendilerini güvende hissettikleri, bu çalışmalar aracılığıyla kültürü ve meslek grupları gibi sosyal yaşama ait unsurları tanıma fırsatı buldukları belirtilmektedir (Kandır ve Ersoy, 2003). Aileler de çocuklarının gelişimini, okuldaki işleyişi yakından takip etme, çocuklarını tanıma fırsatı bulmaktadırlar (Oktay, 2002). Aile katılımı ile okul öncesi eğitim kurumlarında öğretilen bilgiler, davranışlar, beceriler ev ortamında da pekişmekte dolayısıyla kalıcı öğrenme de sağlanabilmektedir (Ömeroğlu, Yazıcı ve Dere, 2003). Öğretmen açısından da anne-baba katılımı, öğretmenlere pratikte yarar sağlayabilir. Anne-babalar öğretmenlere daha olumlu tutumlar sergileyebilirler. Öğretmene, anne-babayı tanıma fırsatı sağlar ve öğretmen toplumsal kaynakların farkına varır (Aktaş Arnas, 2011).

Aile katılımı çalışmaları incelendiğinde çeşitli sınıflandırmalar görülmektedir. Tezel Şahin ve Özyürek (2011) aile katılımı çalışmalarını, ilk görüşme, tanışma toplantısı, ebeveyn/veli toplantısı, grup toplantısı, bireysel görüşmeler, ebeveyn köşesi, eğitim panosu, haberleşme panosu, afişler, broşürler, kitapçıklar, dergi-gazeteler, dilek kutusu, haber mektupları, yazışmalar, gelişim raporları, toplu dosyalar, fotoğraflar, telefon/internet görüşmeleri, video/teyp kayıtları, sınıf içi etkinliklere katılım, konferanslar, ev ziyaretleri, özel günlerde anne-babaları okula davet etme, yılsonu sergisi olarak sınıflandırmışlardır. Çağdaş ve Seçer,

(2010) yukarıdaki sınıflandırmaya ek olarak anne-baba kütüphanelerini; Aktaş Arnas (2011) ise okula geliş gidiş zamanlarındaki kısa görüşmeleri, ailelerin sınıf dışı etkinliklerine katılımını, günlükleri, makale kutusunu, eve etkinlik göndermeyi, anne-babaların yönetim ve karar verme süreçlerine katılımı çalışmalarını belirtmiştir.

Okul öncesi eğitimin kalitesini arttırmak, çocuğun gelişimini desteklemek, anne-babaları bilgilendirmek ve eğitimin etkin bir unsuru haline getirmek, öğretmenlerin çalışmalarını etkin kılmak adına aile katılımı çalışmalarına önem verilmeli, yaygın biçimde gerçekleştirilmelidir. Türkiye’de okul öncesi dönemdeki aile katılımı çalışmaları ile ilgili yapılan çeşitli araştırmalar bulunmaktadır (Abbak, 2008; Atakan, 2010; Çamlıbel Çakmak, 2010; Tezel Şahin ve Özbey, 2009; Özcan, 2012; Ünüvar, 2010). Ancak çocuk, öğretmen, anne-baba, okul öncesi eğitim programı açısından oldukça önemli bu konuyla ilgili yapılan çalışmalar yeterli düzeyde değildir. Öğretmenlerin uygulamalarında aile katılımı etkinliklerini yerine getirme sıklıkları, çok sayıda olan çalışmalardan hangilerine daha çok yer verdikleri, aile katılımı çalışmalarını aksatabilecek durumların, karşılaşılan zorlukların ortaya konulması, okul öncesi eğitimin kalitesinin artırılması adına önem taşımaktadır. Buradan yola çıkarak araştırmanın amacı, Denizli ilindeki okul öncesi eğitim kurumlarında aile katılımı çalışmalarının incelenmesidir. Amaç doğrultusunda şu sorulara yanıt aranmıştır:

- Okul öncesi eğitim kurumlarında aile katılımı çalışmalarının, gerçekleştirilip gerçekleştirilmeme durumuna göre dağılımı nedir?
- Okul öncesi eğitim kurumlarında aile katılımı çalışmalarının gerçekleştirilme sıklıkları nelerdir?
- Aile katılımı çalışmalarının gerçekleştirilmeme nedenleri nelerdir?

- Okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin en kolay/rahat gerçekleştirdikleri aile katılımı etkinliklerinin dağılımı nedir?
- Okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin gerçekleştirmekte en çok zorlandıkları aile katılımı etkinliklerinin dağılımı nedir?

2. YÖNTEM

Araştırmada, okul öncesi eğitim kurumlarında aile katılımı çalışmalarının çeşitli açılardan incelenmesi adına tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama yöntemi, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evrendeki tüm elemanlar ya da seçilenler üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2007). Araştırma verileri nitel araştırma yöntemi kullanılarak toplanmıştır. Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik bir sürecin izlendiği araştırma türüdür (Yıldırım ve Şimşek, 1999).

2.1. Çalışma Grubu

Çalışmada, Denizli ilinin merkezindeki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan 25 kadın öğretmen katılmıştır. Öğretmenlerden 20'si (% 80.0) ilkokul ve ortaokulların bünyesindeki anasınıflarında, 5'i (% 20.0) ise bağımsız anaokullarında görev yapmaktadır. Mesleki deneyim açısından öğretmenlerin 15'i (% 60.0) 10-15 yıl arasında, 10'u (% 40.0) ise 7-10 yıl arasında deneyime sahiptirler. Öğretmenlerin tamamı okul öncesi eğitimi öğretmenliği lisans programlarından mezun olmuşlardır. Çocuk sayıları açısından öğretmenlerden 21'inin (% 84.0) sınıfında 20-25 arasında, 4'ünün (% 16.0) ise 11-20 arasında çocuk bulunmaktadır.

Çalışma grubu, aile katılımı çalışmaları ile ilgili detaylı bilgi toplayabilmek adına olasılık temelli olmayan amaçlı örnekleme tekniklerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme tekniği ile belirlenmiştir.

2.2. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak “Aile Katılımı Çalışmaları Formu” kullanılmıştır. Form, Tezel Şahin ve Özyürek (2011), Çağdaş ve Seçer, (2010) ve Aktaş Arnas (2011) tarafından belirtilen aile katılımı çalışmalarını temel alarak oluşturulmuştur. Temel alınan kaynaklarda yer alan toplam 32 aile katılımı çalışması (ilk görüşme, tanışma toplantısı, ebeveyn/veli toplantısı, grup toplantısı, bireysel görüşmeler, ebeveyn köşesi, eğitim panosu, haberleşme panosu, afişler, broşürler, kitapçıklar, dergi-gazeteler, dilek kutusu, haber mektupları, yazışmalar, gelişim raporları, toplu dosyalar, fotoğraflar, telefon/internet görüşmeleri, video/teyp kayıtları, sınıf içi etkinliklere katılım, konferanslar, ev ziyaretleri, özel günlerde anne-babaları okula davet etme, yılsonu sergisi, anne-baba kütüphaneleri, okula geliş gidiş zamanlarındaki kısa görüşmeleri, ailelerin sınıf dışı etkinliklerine katılımı, günlükler, makale kutusu, eve etkinlik gönderme, anne-babaların yönetim ve karar verme süreçlerine katılımı) doğrultusunda hazırlanan formda, öğretmenlerin her bir çalışmayı gerçekleştirip gerçekleştirmediği, gerçekleştiriyorsa ne sıklıkta gerçekleştirdiği, gerçekleştirmiyorsa neden gerçekleştirmediği sorulmaktadır. Formun sonunda yer alan iki soruda da öğretmenlerin en rahat/kolay gerçekleştirdikleri ilk üç aile katılımı çalışması ile en zor gerçekleştirdikleri ilk üç aile katılımı çalışması sorulmaktadır. Formla ilgili görünüş ve kapsam geçerliği olarak 5 akademisyenden uzman görüşü alınmıştır.

2.3. Uygulama

Uygulama, hazırlanan Aile Katılımı Çalışmaları Formu’nun öğretmenlerle bire bir görüşme ile cevaplandırılması yoluyla gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlerin

uygulama saatleri başlamadan ya da bitiminde ayırdıkları zaman diliminde görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

2.4. Veri Analizi

Verilerin analizi, aile katılımı çalışmalarının gerçekleşip gerçekleşmediği, ne sıklıkta gerçekleştiği ile ilgili frekans yüzde dağılımı ile gerçekleştirilmiştir. Aile katılımı çalışmalarının gerçekleştirilememe nedenlerinde içerik analizi yapılmıştır. Veriler kodlanmış, ardından kategoriler belirlenmiş, kategorilere göre yüzde ve frekans dağılımları gerçekleştirilerek bulgular tanımlanmıştır.

3. BULGULAR

Tablo 1. Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Aile Katılımı Çalışmalarının Gerçekleştirilip Gerçekleştirilmeme Durumuna Göre Dağılımı

Gerçekleştirilen aile katılımı çalışmaları	Gerçekleştirilmeyen aile katılımı çalışmaları
Anne-baba ile ilk görüşme	Ebeveyn köşesi
Tanışma toplantısı	Afişler
Ebeveyn toplantısı	Eğitim panosu
Bireysel görüşmeler	Haberleşme panosu
Gelişim raporları	Broşürler
Toplu dosyalar	Kitapçıklar
Sınıf içi eğitimlere katılma	Dergi-gazeteler
Özel günlerde anne-babayı okula davet etme	Haber mektupları
Eve etkinlik gönderme	Yazışmalar
Okula gelişi-gidişi zamanlarında kısa görüşmeler	Fotoğraflar
Yılsonu sergisi	Telefon-internet görüşmeleri
	Video-teyp kayıtları
	Konferanslar
	Ev ziyaretleri
	Makale kutusu
	Dilek-öneri kutusu
	Anne-baba kütüphaneleri
	Ailelerin sınıf dışı etkinliklere katılımı

	Günlükler
	Anne-babaların yönetim ve karar verme süreçlerine katılımı
	Grup toplantısı

Tablo 1’de görüldüğü gibi çalışma grubundaki öğretmenler, 32 aile katılımı çalışmasından 11’ini (% 34.4) gerçekleştirirken, 21’ini (% 65.6) bir eğitim-öğretim yılı boyunca hiç gerçekleştirmemiştir. Tablodaki aile katılımı çalışmalarının her biri en az bir öğretmen tarafından uygulanması doğrultusunda gerçekleştirilen aile katılımı çalışmalarından kabul edilmiştir. Dolayısıyla uygulanan aile katılımı çalışmalarının gerçekleştirilme sıklıkları farklılaşmaktadır. Gerçekleştirilme sıklıkları tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. Gerçekleştirilen Aile Katılımı Çalışmalarının Gerçekleştirilme Sıklıklarının Dağılımı

Anne baba ile ilk görüşme	f	%
Düzenli yapanlar	25	100.0
Toplam	25	100.0
Tanışma toplantısı	f	%
Düzenli yapanlar	25	100.0
Toplam	25	100.0
Ebeveyn toplantısı	f	%
Her dönem iki kez	10	40.0
Ayda bir	7	28.0
Dönem başlarında	3	16.0
Gerekli gördüğünde yapanlar	1	4.0
Hiç yapmayanlar	4	12.0
Toplam	25	100.0
Bireysel görüşmeler	f	%
Her hafta	3	12.0
Yılda bir veya iki kez	5	20.0
Yılda dört defa	4	16.0
Gerekli görüldüğünde	9	36.0
Hiç yapmayanlar	4	16.0
Toplam	25	100.0
Gelişim raporları	f	%
Yılda iki kez	20	80.0

İhtiyaç duyulduğunda	1	4.0
Hazırlamayanlar	4	16.0
Toplam	25	100.0
Toplu dosyalar	f	%
Yılda iki kez	13	52.0
Hazırlamayanlar	12	48.0
Toplam	25	100.0
Sınıf içi eğitimlere katılma	f	%
Haftada bir	7	28.0
Ayda 1-2 kez	8	32.0
Anne-babaların isteğine göre	3	12.0
İhtiyaç duyulduğunda	1	4.0
Hiç yapmayanlar	6	24.0
Toplam	25	100.0
Özel günlerde anne-babayı okula davet etme	f	%
Yılda iki kez	8	32.0
İhtiyaç duyulduğunda	1	4.0
Davet etmeyenler	16	64.0
Toplam	25	100.0
Eve etkinlik gönderme	f	%
Her gün	4	16.0
Haftada 1-2 kez	17	68.0
Göndermeyenler	4	16.0
Toplam	25	100.0
Okula geliş-gidiş zamanlarında kısa görüşmeler	f	%
Her gün	25	100.0
Toplam	25	100.0
Yılsonu sergisi	f	%
Yılda bir kez	25	100.0
Toplam	25	100.0

Tablo 2 incelendiğinde, anne-baba ile ilk görüşme, tanışma toplantısı, okula geliş-gidiş zamanlarında kısa görüşmeler, yılsonu sergisi çalışmalarının çalışma grubundaki tüm öğretmenler tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir. Öğretmenlerden 10'u (% 40.0), ebeveyn toplantılarını her dönem iki kez olmak üzere bir eğitim öğretim yılı içerisinde dört kez gerçekleştirirken, 7 öğretmen ayda bir (% 28.0), 3 öğretmen (% 16.0) dönem başlarında olmak üzere yılda iki kez, 4 öğretmen (% 12.0) hiç yapmamakta, 1 öğretmen (% 4.0) ise gerekli gördüğünde toplantıyı gerçekleştirmektedir. Bireysel görüşmeleri, 9 öğretmen

(% 36.0) gerek duyduğunda yaparken, 5 öğretmen (% 20.0) yılda bir veya iki kez, 4 öğretmen (% 16.0) yılda dört kez, 4 öğretmen (% 16.0) hiç yapmamakta, 3 öğretmen (% 12.0) ise her hafta yapmaktadır. Gelişim raporlarında, 20 öğretmen 80.0 yılda iki kez hazırlarken, 4 öğretmen 16.0 hiç hazırlamıyor, 1 öğretmen (% 4.0) ise gerek duyduğunda hazırlamaktadır. Öğretmenlerden 13'ü (% 52.0) toplu dosyaları yılda iki kez hazırlarken, 12'si (% 48.0) hiç hazırlamaktadır. Öğretmenlerden 8'i (% 32.0) anne-babaların sınıf içi eğitimlere katılmasını ayda 1-2 kez sağlarken, 7'si (% 28.0) haftada bir sağlamakta, 6'sı (% 24.0) bu çalışmayı hiç yapmamakta, 3 öğretmen (% 12.0) anne-babaların isteğine göre düzenlemekte, 1'i (% 4.0) ise ihtiyaç duyduğunda anne-babaların sınıf için etkinliklere katılmasını sağlamaktadır. Anne babaları özel günlerde okula davet etme çalışması öğretmenlerden 16'sı tarafından hiç yapılmamakta, 8'i (% 32.0) yılda iki kez davet etmekte, 1 öğretmen de (% 4.0) ihtiyaç duyduğunda davet etmektedir. Öğretmenlerden 18'i (% 68.0), haftada 1-2 kez eve etkinlik gönderirken, 4'ü (% 16.0) her gün göndermekte, 4'ü (% 16.0) de hiç göndermemektedir.

Tablo 3. Gerçekleştirilmeyen Aile Katılımı Çalışmalarının Gerçekleştirilmeme Nedenlerinin Dağılımı

Ebeveyn köşesi	f	%
Alan ve imkân yok	24	96.0
İhtiyaç duyulmadı	1	4.0
Toplam	25	100.0
Afişler	f	%
Alan ve imkân yok	25	100.0
Toplam	25	100.0
Eğitim panosu	f	%
Alan ve imkân yok	25	100.0
Toplam	25	100.0
Haberleşme panosu	f	%
Alan ve imkân yok	24	96.0
Veliler sürekli geldiği için ihtiyaç duyulmadı	1	4.0
Toplam	25	100.0
Broşürler	f	%
Maliyeti fazla olduğu için yapılamıyor	25	100.0
Toplam	25	100.0
Kitapçıklar	f	%
Maliyeti fazla olduğu için yapılamıyor	25	100.0
Toplam	25	100.0
Dergi-gazeteler	f	%
Maliyeti fazla olduğu için yapılamıyor	22	88.0
Zamanımız olmadığı için yapılamıyor	3	12.0
Toplam	25	100.0
Haber mektupları	f	%
Anne-babalar sürekli geldiği için ihtiyaç duyulmadı	25	100.0
Toplam	25	100.0
Yazışmalar	f	%
Zamanımız olmadığı için yapılamıyor	25	100.0
Toplam	25	100.0
Fotoğraflar	f	%
İmkân ve zaman yok	25	100.0
Toplam	25	100.0
Telefon-internet görüşmeleri	f	%
İmkân ve zaman yok	25	100.0
Toplam	25	100.0
Video-teyp kayıtları	f	%

İmkân ve zaman yok	25	100.0
Toplam	25	100.0
Konferanslar	f	%
İmkân yok	25	100.0
Toplam	25	100.0
Ev ziyaretleri	f	%
Aileler çalıştığı için uygun zaman bulunamıyor	10	40.0
Güvenlik nedeniyle tercih etmiyorum	15	60.0
Toplam	25	100.0
Makale kutusu	f	%
İhtiyaç duyulmadı	22	88.0
İmkân yok	3	12.0
Toplam	25	100.0
Dilek-öneri kutusu	f	%
İhtiyaç duyulmadı	25	100.0
Toplam	25	100.0
Anne-baba kütüphaneleri	f	%
İmkân yok	25	100.0
Toplam	25	100.0
Ailelerin sınıf dışı etkinliklere katılımı	f	%
Aileler çalıştığı için uygun zaman bulunamıyor	25	100.0
Toplam	25	100.0
Günlükler	f	%
Zamanımız olmadığı için yapılamıyor	25	100.0
Toplam	25	100.0
Anne-babaların yönetim ve karar verme süreçlerine katılımı	f	%
Okulda böyle bir karar alınmamıştır	25	100.0
Toplam	25	100.0
Grup toplantısı	f	%
İhtiyaç duyulmamıştır	25	100.0
Toplam	25	100.0

Tablo 3'e göre öğretmenlerin ebeveyn köşesi çalışmasını yerine getirememesinin sebebi 24 öğretmene (% 96.0) göre alan ve imkanın olmaması, 4 (% 4.0) öğretmene göre ise ihtiyaç duyulmamasıdır. Afişlerin ve eğitim panolarının aile katılım çalışması olarak kullanılmamasının nedeni ise çalışma grubundaki tüm öğretmenlere (% 100.0) göre alan ve imkanın olmamasıdır. Broşürler ve kitapçıklar, ise çalışma grubundaki tüm öğretmenlere (% 100.0) göre maliyetli olduğu için yapılamamaktadır. Fotoğraflar, telefon-internet görüşmeleri, video-teyp kayıtları ise tüm öğretmenlere (% 100.0) göre zaman ve imkan olmadığı için yapılamamaktadır. Konferanslar, anne-baba kütüphaneleri, tüm öğretmenlere (% 100.0) göre imkan olmadığı için gerçekleştirilmemektedir. Yazışmalar ve günlükler, tüm öğretmenlere (% 100.0) göre zaman yetersizliğinden yapılamamaktadır. Dilek-öneri kutusu ve grup toplantısı tüm öğretmenlere (% 100.0) göre ihtiyaç duyulmadığı için gerçekleştirilmemektedir. Öğretmenlerin tamamı, okulda bir karar alınmadığı için anne-babaların yönetim ve karar verme süreçlerine katılmadıklarını belirtirken; haber mektuplarına anne-babalar sürekli okula geldikleri için ihtiyaç duyulmadığı; anne-babalar çalıştığı için sınıf dışı etkinliklere katılımlarının gerçekleştirilemediği ifade edilmiştir. Öğretmenlerden 24'ü (% 96.0) alan imkan olmadığı için 1'i (% 4.0) de anne-babalar sürekli okula geldikleri için ihtiyaç duyulmaması nedeniyle haber mektuplarının gerçekleştirilmediğini belirtmişlerdir. Dergi ve gazetelerle ilgili 22 öğretmen (% 88.0) maliyet fazla olduğu için, 3 öğretmen de (% 12.0) zamanları olmadığı için gerçekleştiremediklerini ifade etmiştir. Ev ziyaretlerinde, 10 öğretmen (% 40.0) anne-baba çalıştığı için uygun zaman bulunamadığı için, 15 öğretmen (% 60.0) ise güvenlik nedeniyle bu çalışmayı tercih etmediğini ifade etmiştir. Öğretmenlerden 22'si (% 88.0) ihtiyaç duyulmadığı için, 3'ü de (% 12.0) imkan olmadığı için makale kutusu çalışmasının yapılmadığını ifade etmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin En Kolay/Rahat Gerçekleştirdikleri Aile Katılımı Etkinliklerinin Dağılımı

En kolay/rahat gerçekleştirilen aile katılımı çalışmaları	f	%
1. Bireysel görüşmeler	20	26.7
2. Ebeveyn toplantısı	19	25.3
3. Eve etkinlik gönderme	15	20.0
4. Sınıf içi eğitimlere katılma	11	14.7
5. Özel günlerde anne-babayı okula davet etme	6	8.0
6. Toplu dosyalar	4	5.3
Toplam	75	100.0

Tablo 4 incelendiğinde, öğretmenlerin en kolay/rahat gerçekleştirdikleri aile katılımı etkinliklerinde ilk sırada bireysel görüşmeler (% 26.7) olduğu, ikinci sırada ebeveyn toplantısı (% 25.3), üçüncü sırada eve etkinlik (% 20.0) gönderme yer almaktadır. Dördüncü sırada sınıf içi eğitimlere katılma (% 14.7), beşinci sırada özel günlerde anne-babayı okula davet etme (% 8.0), son sırada ise toplu dosyalar (% 5.3) yer almaktadır.

Tablo 5. Öğretmenlerin Gerçekleştirmekte En Çok Zorlandıkları Aile Katılımı Etkinliklerinin Dağılımı

En zor gerçekleştirilen aile katılımı çalışmaları	f	%
1. Ev ziyaretleri	30	40.0
2. Konferanslar	19	25.3
3. Gelişim raporları	12	16.0
4. Anne baba ile ilk görüşme	8	10.7
5. Tanışma toplantısı	6	8.0
Toplam	75	100.0

Yukarıdaki tabloda, öğretmenlerin gerçekleştirmekte en çok zorlandıkları aile katılımı çalışması ev ziyaretleridir (% 40.0). Dağılımda yer alan diğer etkinlikler

sırasıyla, konferanslar (% 25.3), gelişim raporları (% 16.0), anne-baba ile ilk görüşme (% 10.7) ve tanışma toplantısıdır (% 8.0).

4. TARTIŞMA

Denizli ilinde okul öncesi eğitim kurumlarında aile katılımı çalışmalarının incelendiği bu çalışmanın sonuçlarına bakıldığında, soru formunda yer alan 32 aile katılımı çalışmasının büyük bir bölümünün (ebeveyn köşesi, afişler, eğitim panosu, haberleşme panosu, broşürler, kitapçıklar, dergi-gazeteler, haber mektupları, yazışmalar, fotoğraflar, telefon-internet görüşmeleri, video-teyp kayıtları, konferanslar, ev ziyaretleri, makale kutusu, dilek-öneri kutusu, anne-baba kütüphaneleri, ailelerin sınıf dışı etkinliklere katılımı, günlükler, anne-babaların yönetim ve karar verme süreçlerine katılımı, grup toplantısı) gerçekleştirilmediği, 11 çalışmanın (anne-baba ile ilk görüşme, tanışma toplantısı, ebeveyn toplantısı, bireysel görüşmeler, gelişim raporları, toplu dosyalar, sınıf içi eğitimlere katılma, özel günlerde anne-babayı okula davet etme, eve etkinlik gönderme, yılsonu sergisi) gerçekleştirildiği görülmektedir. Abbak (2008) Adana’da gerçekleştirdiği çalışmasında, öğretmenlerin yıllık planda sık yer verdikleri aile katılımı etkinlikleri içinde evde yapılacak etkinlikler, ebeveynlerin eğitim etkinliklerine katılımı ve okul ziyaretleri yer almaktadır. Yıllık planda hiç yer verilmeyen aile katılımı etkinlikleri ise yönetim ve karar verme süreçlerine katılım, ev ziyaretleri, eğitim panoları, telefon görüşmeleri, teyp kayıtları, toplu dosyalar, toplantılar ve geliş-gidiş saatleridir. Görüldüğü gibi bulgularla, Abbak’ın (2008) çalışması arasında paralellik olduğu görülmektedir. Çamlıbel-Çakmak (2010), aile katılımı sürecinde temel unsurun, anne babaların çocukların eğitim sürecine nasıl ve ne şekilde dahil edileceklerinin belirlenmesi ve dolayısıyla baştan sona etkin ve ayrıntılı planlamanın olduğunu belirtmiştir. Etkin ve ayrıntılı planlama içerisinde mümkün olduğunca çeşitli çalışmalara yer vermek de önem taşımaktadır.

Gerçekleştirilen çalışmalar içerisinde de dört çalışmanın (anne-baba ile ilk görüşme, tanışma toplantısı, okula gidiş geliş zamanlarında kısa görüşmeler, yılsonu sergisi) çalışma grubundaki tüm öğretmenler tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir. Şöyle ki, 11 çalışmadan 4'ü tüm öğretmenler tarafından gerçekleştirilirken, 7 aile katılımı çalışmasını (ebeveyn toplantısı, bireysel görüşme, gelişim raporları, toplu dosyalar, sınıf içi etkinliklere katılma, özel günlerde anne-babayı okula davet etme, eve etkinlik gönderme) gerçekleştirilmeyen öğretmenler de bulunmaktadır. Aile katılımı çalışmalarının tamamının ya da bazı yetersizliklerden dolayı tümü gerçekleştirilemese de büyük bir çoğunluğunun, düzenli şekilde yapılması beklenmektedir. Çalışmanın bulgularını destekleyen ve desteklemeyen çalışmalara rastlanılmaktadır. Örnek olarak, Şahin ve Turla (2003)'nin çalışmalarında, öğretmenlerin % 83.0'ünün ebeveyn toplantıları düzenlediği ve % 68.0'inin bireysel görüşmeler gerçekleştirdiği belirlenmiştir. Bu çalışmada da ebeveyn toplantıları 25 öğretmenden 20'si (% 80.0) tarafından gerçekleştirilirken, bireysel görüşmeler ise yalnızca 12 (% 20.0) öğretmen tarafından gerçekleştirilmektedir. Araştırmanın bulgusuyla paralellik göstermeyen diğer çalışmaların ilkinde (Ünüvar, 2010), çalışmadaki 30 öğretmenin ailelerle bireysel görüşmeler ve telefon görüşmeleri yaptığı; öğretmenlerin tamamına yakınının, çocukların okula bırakılıp alınması sırasında ebeveynlerle görüştükları ve okulda yapılan çalışmalara ait fotoğrafları ailelerin görmesi için sergilediği belirtilmiştir. Aynı çalışmada, öğretmenlerin yarısından fazlasının; ailelere haber mektupları gönderdiği, bilgilendirici kitapçıklar ve panolar hazırladığı, sergi ve çay düzenlediği, okulda yapılan çalışmaların fotoğraflarını CD'ye aktararak gönderdiği ve aileler için bilgilendirme toplantıları (konferanslar) düzenlediği de ifade edilmiştir (Ünüvar, 2010). Çaltık ve Kandır (2006) ise öğretmenlerin aile katılımı çalışmalarından en sık ebeveyn toplantıları düzenleme, telefon görüşmeleri yapma, bülten ve bülten tahtaları hazırlama, haber mektupları

gönderme, kitapçık-broşür-afiş hazırlama, fotoğrafları ailelere gönderme çalışmalarını gerçekleştirdiklerini belirlemişlerdir.

Gerçekleştirilen aile katılımı çalışmaları ile ilgili dikkat çeken sonuçlardan biri, bazı aile katılımı çalışmalarının (ebeveyn toplantısı, bireysel görüşme, gelişim raporları, sınıf içi eğitimlere katılma, özel günlerde anne-babayı okula davet etme) yapılma sıklıklarında “ihtiyaç duyuldukça” seçeneğinin belirtilmiş olmasıdır. Bu ihtiyaç durumunun, öğretmene, anne-babaya ya da çocuğa ait mi olduğu, kimin ya da kimlerin ihtiyaçları doğrultusunda çalışmaların gerçekleştirildiği, bu ihtiyaçların nasıl fark edildiği gibi konular, araştırma kapsamında olmadığı için belirlenmemiştir. Ancak aile katılımı gibi çocuk, anne-baba, öğretmen ve dolaylı olarak okul ve toplum için önemli olan bu çalışmaların, ihtiyaç duyulduğu zamanlarda yapılmasından öte bir eğitim-öğretim yılı içerisinde düzenli olarak yapılması gereklidir. Benzer bir bulgu, Koç, Taylan ve Bekman’ın (2001) çalışmasında görülmektedir. Bu çalışmada, öğretmenler, görüşmelerle ilgili toplantıların dışında kendileri ya da veliler istedikçe görüşme yapıldığını ifade etmişlerdir (Koç, Eser ve Bekman, 2001).

Yirmi iki aile katılımı çalışmasının, gerçekleştirilememe nedenlerine bakıldığında en sık alan, zaman ve imkân yetersizlikleri nedeniyle yapılamadıkları görülmektedir. On bir aile katılımı çalışması (ebeveyn köşesi, afişler, eğitim panosu, haberleşme panosu, dergi-gazeteler, yazışmalar, fotoğraflar, telefon-internet görüşmeleri, video-teyp kayıtları, konferanslar, ev ziyaretleri, makale kutusu, anne-baba kütüphaneleri, ailelerin sınıf dışı etkinliklerine katılımı ve günlükler) ile ilgili bu yetersizliklerden bahsedilmiştir. Hoover-Dempsey ve Joan (2002), öğretmenler ve anne-babalar açısından zaman yetersizliğinin aile katılımı önünde bir engel olabildiğini belirtmiştir. Maliyetler de bazı çalışmaların (broşürler, kitapçıklar, dergi-gazete,) gerçekleştirilmesinde engel olarak belirtilmiştir. Çeşitli imkân ve yetersizliklerin yanı sıra ebeveyn köşesi,

haberleşme panosu, haber mektupları, makale kutusu, dilek-öneri kutusu, grup toplantısı çalışmalarının yapılmama nedenleri arasında ihtiyaç duyulmaması seçeneği de yer almaktadır. Ailelerin yönetim ve karar verme süreçlerine katılmamasının nedeni olarak okul idaresi tarafından bu yönde bir karar olmaması, diğer nedenler arasında farklılık gösteren nedenlerden biridir. Özel anaokullarında durumun daha farklı olabileceği düşünülebilir. Öğretmenlerin aile katılımı çalışmalarına ihtiyaç duymamaları ilginç bulgulardan biri olarak değerlendirilebilir. Ev ziyaretleri ile ilgili öğretmenlerin önemli bir bölümünün “güvenlik nedeniyle tercih etmemesi”, çalışmanın genelindeki bir diğer ilginç bulgudur. Çocuğu tanıma, anne-baba-öğretmen, öğretmen-çocuk arasındaki ilişkileri geliştirmek adına önem taşıyan bu çalışmanın güvenlik nedeniyle tercih edilmemesi karşısında gerek Milli Eğitim Bakanlığı gerek okul idareleri tarafından bir takım düzenlemelere (öğretmenlere okul idarecinin ya da rehber öğretmenin eşlik etmesi gibi) ihtiyaç olduğu düşünülebilir. Aslanargun (2007) da çalışmasında, aile katılımını etkileyen unsurlar arasında okulun kaynaklarının yeterli olmamasını, ev ve okul arasındaki kültür farklılığı, ailelerin zaman yetersizliklerini ifade etmiştir.

Araştırmanın sonuçlarında, ev ziyaretlerinin, öğretmenlerin gerçekleştirmekte en çok zorlandıkları aile katılımı çalışmalarında ilk sırada yer aldığı belirlenmiştir. Bu çalışmada, ev ziyaretlerinin hiç gerçekleştirilmediği de görülmektedir. Ev ziyaretlerinin düzenli yapılmadığına yönelik başka çalışmalarda benzer bulgulara rastlanılmıştır. Şöyle ki Abbak'ın (2008) çalışmasında da ev ziyaretleri, gerçekleştirilmeyen aile katılımı etkinlikleri arasında yer almaktadır. Yazıcı, Begümhan ve Güzeller (2005) 3-6 yaş grubu çocuğu olan anne-babalarla yaptıkları çalışmada, ev ziyaretlerinin ailelerin bekledikleri bir aile katılımı çalışması olduğu belirlenmiştir. Şahin ve Turla'nın (2003) araştırmalarında ise öğretmenlerin sadece % 46'sı ev ziyaretlerini gerçekleştirdikleri belirlenmiştir. Ünüvar'ın (2010) çalışmasında da öğretmenler ve anne-babaların aile katılımı

çalışmaları ile ilgili görüşleri incelenmiştir. Ev ziyaretleri çalışması ile ilgili anne-babaların 46'sı (% 40.0) ev ziyaretlerinin gerçekleştirildiğini, 19'u (%17.0) kısmen gerçekleştiğini, 49'u (%43.0) ise gerçekleşmediğini belirtmişlerdir. Görülmektedir ki öğretmenler çeşitli nedenlerle ev ziyaretleri çalışmasını gerçekleştirilmemekte ya da az sayıda öğretmen gerçekleştirebilmektedir.

Öğretmenler için gerçekleştirilmesi en rahat/kolay aile katılımı çalışması ise bireysel görüşmelerdir. Araştırmada birtakım sınırlılıklar da bulunmaktadır. Sınırlılıklar doğrultusunda konu ile ilgili sonraki çalışmalarda daha kalabalık çalışma grupları oluşturulabilir. Bu çalışmada kadın öğretmenler yer alırken, sonraki çalışmalarda erkek öğretmenlerin görüşlerine de yer verilebilir. Öğretmen görüşleriyle sınırlı bu çalışmanın yanı sıra aile katılımı çalışmaları ile ilgili anne-babaların görüşlerine de başvurulabilir. Anne-baba-öğretmen görüşleri karşılaştırılabilir. Okul türü, sınıftaki çocuk sayısı, sınıfta stajyer bulunması, öğretmenlerin kıdem yılı vb. değişkenler başta olmak üzere aile katılımı çalışmalarının farklı değişkenlerle ilişkileri incelenebilir. Aile katılımı çalışmalarının tamamı yerine seçilen bir ya da bir kaçının detaylı incelenmesine yönelik nitel çalışmalar yapılabilir. Görüldüğü gibi, farklı yıllarda ve farklı illerde gerçekleştirilen çalışmaların bulgularında, aile katılımı konusunda birtakım eksikliklerin hep olabildiği belirlenmiştir. Okul öncesi eğitimin kalitesini arttırmak adına aile katılımı çalışmaları gibi uygulamadaki durumu ortaya koymayı sağlayabilecek araştırmalar arttırılmalı, yaygınlaştırılmalıdır.

Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin gerçekleştirdikleri aile katılımı çalışmalarının sayısını ve var olanların da niteliğini arttırmak amacıyla öğretmenlere hizmet içi eğitimler verilmeli, konu ile ilgili projeler hazırlanıp uygulanmalıdır. Lisans düzeyindeki öğrencilere uygulama fırsatları sağlanmalıdır. Okullarda fiziksel, teknolojik koşullar, güvenlik, maliyetler vb. konularda öğretmenlerin aile katılımı çalışmalarını arttıracak, geliştirecek önlemler alınmalı, düzenlemeler

yapılmalıdır. MEB ile farklı kurum ve kuruluşlar arasındaki işbirlikleri aile katılımı çalışmalarına katkı sağlayabilir. Örnek olarak konferans çalışmasında akademisyenlerden destek alınabilir. Anne-babalar aile katılımı çalışmaları hakkında dönem başında detaylı biçimde bilgilendirilmelidirler. Eğitim-öğretim yılı boyunca aile katılımı çeşitlendirerek devamlı biçimde uygulanmalı, bu konuda ailelerin dikkatlerini çekme, farkındalıklarını arttırmaya yönelik düzenlemeler yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Abbak, B. S. (2008). *Okul Öncesi Eğitim Programındaki Aile Katılımı Etkinliklerinin Anasınıfı Öğretmenleri ve Veli Görüşleri Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Aslanargun, E. (2007). "Okul-Aile İşbirliği Ve Öğrenci Başarısı Üzerine Bir Tarama Çalışması". *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18: 119-135.
- Atakan, H. (2010). *Okul Öncesi Eğitiminde Aile Katılımı Çalışmalarının Öğretmen ve Ebeveyn Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Aktaş Arnas, Y. (2011). *Okul Öncesi Eğitimde Aile Katılımı*. (Ed. Y. Aktaş Arnas). *Aile Eğitimi ve Okul Öncesi Eğitimde Aile Katılımı*. Ankara: Vize yayıncılık.
- Çağdaş, A. ve Seçer, Z. (2010). *Anne-baba eğitimi*. Ankara: Kök yayıncılık.
- Çaltık, İ., ve Kandır, A. (2006). "Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Görevli Öğretmenlerin 2002 Okul Öncesi Eğitim Programında Aile Katılımının Sağlanmasına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi". I. Uluslar Arası Ev Ekonomisi Kongresi, Ankara.

- Çamlıbel Çakmak, Ö. (2010). "Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Aile Katılımı". Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2010-1(20): 1-18.
- Hoover-Dempsey, K. V., and Joan, M. T. (2002). *Family-school communication*. Vanderbilt University.
- Kandır, A., ve Ersoy, Ö. (2003). *Yıllık plan örnekleri ve aile katılımı çalışmaları*. İstanbul: Morpa Yayınları.
- Karasar, N. (2007). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel yayıncılık.
- Koç, A., Eser, T., ve Bekman, S. (2001). *Türkiye’de Okul Öncesi Çocuk Eğitimi: İhtiyaç Değerlendirme Araştırması ve Dil Yetisi Düzeyi Değerlendirmesi*. İstanbul: AÇEV Yayınları.
- Oktay, A. (2002). *Yaşamın sihirli yılları*. İstanbul: Epsilon yayıncılık.
- Ömeroğlu, E., Yazıcı, Z., ve Dere, H. (2003). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Ebeveynin Eğitime Katılımı. (Ed. M. Öztürk) *Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar*. İstanbul: Morpa Yayınları.
- Özcan, Ç. (2012). *Okul Öncesinde Aile Katılımı İle Çocukların Akademik Benlik Saygısı Düzeyi Arasındaki İlişkinin Anne-Baba Görüşlerine Göre İncelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Şahin, F. T., ve Turla, A. (2003). "Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Yapılan Aile Katılımı Çalışmalarının İncelenmesi". OMEP Dünya Konsey Toplantısı ve Konferansı ve Bildiri Kitabı. 1. Cilt. 379-392.
- Tezel Şahin, F., ve Özbey, S. (2009). "Okul Öncesi Eğitim Programlarında Uygulanan Aile Katılımı Çalışmalarında Baba Katılımının Yeri ve Önemi". *Aile ve Toplum Dergisi*, 5(17): 30-39.
- Tezel Şahin, F., ve Özyürek, A. (2011). *Anne baba eğitimi ve okul öncesinde aile katılımı*. İstanbul: Morpa Yayınları.

- Tezel Şahin, F. ve Ünver, N. (2005). "Okul Öncesi Eğitim Programlarında Aile Katılımı". Kastamonu Eğitim Dergisi, 13(1): 23-30.
- Ünüvar, P. (2010). "Aile Katılımı Çalışmalarına Yönelik Ebeveyn ve Öğretmen Görüşlerinin Karşılaştırılması". Kastamonu Eğitim Dergisi, 18(3): 719-730.
- Yazıcı, Z., Begümhan, Y. ve Güzeller, C. (2005). "Ebeveynlerin okul öncesi eğitimde uygulanan aile katılımı çalışmalarından beklentileri". Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Dergisi, 78(13): 63-76.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (1999). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Family involvement is one of key elements in increasing the success of preschool education. The parents are the first teachers of their child and provide preliminary social environment. On the other hand, the preschool education enables child to include in formal education process for the first time. The development of the child is positively influenced if affirmative relations are established between home and school. It is required to attach importance and widely realize family involvement activities in order to increase the quality of preschool education, support the development of the child, inform the parents and transform them into an active element of education and contribute the effectiveness of works of the teachers. Starting from this point of view, the purpose of this study is to investigate family involvement activities at preschool educational institutions in province of Denizli. In accordance with this purpose, answers were sought for following questions:

- What is distribution of family involvement activities at preschool educational institutions in terms of their implementation status?

- What is the frequency of implementing family involvement activities at preschool educational institutions?
- What are the reasons for implementing family involvement activities?
- What is distribution of family involvement activities conducted by preschool education teachers in the easiest/ comfortable way?
- What is distribution of family involvement activities conducted by preschool education teachers with difficulty?

Method

In the study, the survey method was used for the purpose of investigating family involvement activities at preschool educational institutions. The data of the study data were collected by using qualitative research method.

25 female teachers working at preschool educational institutions under Ministry of National Education in city centre of Denizli were included in the study.

“Questionnaire of Family Involvement Activities” was used as the data collection tool in the study. The questionnaire was created on the basis of family involvement activities specified by Tezel Şahin and Özyürek (2011), Çağdaş and Seçer (2010) and Aktaş Arnas (2011). The questionnaire prepared in line with 32 family involvement activities available in the studies taken as a reference (first interview, acquaintance meeting, parents' meeting, group meeting, individual interviews, parents' corner, education board, communication board, posters, brochures, booklets, periodicals-newspapers, request box, newsletters, correspondences, development reports, collective files, photographs, phone/internet calls, video/tape records, involvement to classroom activities, conferences, home visits, invitation of parents to the school in special occasions, end-of-year exhibition, parents' libraries, short visits on the school road, family involvement to non-classroom activities, diaries,

article box, activities held at home, family involvement into management and decision-making process), involved the questions regarding whether teachers performed each activity or not, the frequency of the activities if they did, and the reason if they did not. Last two questions included at the end of the questionnaire were about first three family involvement activities the teachers performed in the easiest/ comfortable manner. Expert opinions of the five academicians were obtained on the presentation and content validity of the questionnaire.

Results

The results revealed that while a great majority of 32 family involvement activities included in the questionnaire (parents' corner, posters, education board, communication board, brochures, booklets, periodicals-newspapers, newsletters, correspondences, photographs, phone/ internet calls, video/tape records, conferences, home visits, article box, request box, parents' libraries, family involvement to non-classroom activities, diaries, family involvement into management and decision-making process, group meeting) weren't performed, 11 activities (first interview with parents, acquaintance meeting, parents' meeting, individual interviews, development reports, collective files, involvement to classroom activities, invitation of parents to the school in special occasions, activities held at home, end-of-year exhibition) were implemented. While 4 of 11 activities (first interview with parents, acquaintance meeting, short visits on the school road, and end-of-year exhibition) were performed by all teachers, there were teachers who didn't perform 7 family involvement activities (parents' meetings, individual interview, development reports, collective files, involvement to classroom activities, invitation of parents to the school in special occasions, activities held at home). Considering the reasons why twenty two family involvement activities were not

performed; lack of space, time and possibilities was the most frequent reason. Home visits took place on the top among family involvement activities the teachers had difficulties at most. The individual interviews were among activities conducted by the teachers in the easiest/ comfortable way..

Conclusion and Discussion

It is possible to form broader study groups in future studies on the subject in line with limitations. Female teachers were included in this study; on the other hand, opinions of the male teachers may also be included in future studies. In addition to this study limited with teacher opinions, views of parents regarding family involvement activities could also be referred. Parents' and teachers' opinions could be compared. It is also possible to investigate the relations of family involvement activities with diverse variables, such as school type, number of children in the class, presence of trainee in the class, years of seniority of the teachers, etc. The detailed qualitative analysis could be conducted on one or more family involvement activities instead of all of them. As is seen, it is determined that there may be a number of deficiencies regarding family involvement in the results of studies conducted in different years and provinces. It is required to increase and extend researches revealing status of family involvement activities in the practice in order to enhance quality of preschool education. For the purpose of increasing the number of family involvement activities performed by preschool education teachers and improving the quality of current ones; the teachers should be provided with the in-service trainings and related projects should be prepared and implemented. The practice opportunities should be made available for undergraduate students. Measures in the subjects of physical and technological conditions, security, costs, etc., should be taken and related arrangements should be made in the schools in order to increase and develop family involvement activities of

teachers. Cooperations between Ministry of National Education and different institutions and organizations may make contribution to family involvement activities. For example, academicians' supports might be taken for conference activities. The parents should be informed about family involvement in detail at the beginning of the term. Throughout the school year, the family involvement should be diversified and constantly implemented and some arrangements should be made to attract attention of families on this subject and raise their awareness.